

Câu 1 (2,0 điểm):

- 1) Giải phương trình $x^2 + 3x - 10 = 0$
- 2) Giải phương trình $3x^4 + 2x^2 - 5 = 0$
- 3) Giải hệ phương trình $\begin{cases} 2x - 3y = 1 \\ x + 2y = 4 \end{cases}$

Câu 2 (2,25 điểm):

- 1) Vẽ đồ thị hàm số $(P): y = x^2$.
- 2) Tìm giá trị của tham số thực m để Parabol $(P): y = x^2$ và đường thẳng $(d): y = 2x - 3m$ có đúng một điểm chung.
- 3) Cho phương trình $x^2 + 5x - 4$. Gọi x_1, x_2 là hai nghiệm phân biệt của phương trình, hãy tính giá trị của biểu thức $Q = x_1^2 + x_2^2 + 6x_1x_2$

Câu 3 (1,0 điểm):

Rút gọn biểu thức $A = \left(\frac{x-4}{\sqrt{x}-2} + \frac{x-2\sqrt{x}}{\sqrt{x}} \right) : \sqrt{x}$ (với $x > 0, x \neq 4$).

Câu 4 (1,75 điểm):

- 1) Hằng ngày bạn Mai đi học bằng xe đạp, quãng đường từ nhà đến trường dài 3 km. Hôm nay, xe đạp hư nên Mai nhờ mẹ chở đi đến trường bằng xe máy với vận tốc lớn hơn vận tốc khi đi xe đạp là 24 km/h, cùng một thời điểm khởi hành như mọi ngày nhưng Mai đã đến trường sớm hơn 10 phút. Tính vận tốc của bạn Mai khi đi học bằng xe đạp.
- 2) Cho ΔABC vuông tại A , biết $AB = a, AC = 2a$ (với a là số thực dương). Tính thể tích theo a của hình nón được tạo thành khi quay ΔABC một vòng quanh cạnh AC cố định.

Câu 5 (3,0 điểm):

Cho tam giác ABC có ba góc nhọn ($AB < AC$). Ba đường cao AD, BE, CF cắt nhau tại H .

- 1) Chứng minh tứ giác $BFEC$ nội tiếp. Xác định tâm O của đường tròn ngoại tiếp tứ giác $BFEC$.
- 2) Gọi I là trung điểm của AH . Chứng minh IE là tiếp tuyến của đường tròn (O) .
- 3) Vẽ CI cắt đường tròn (O) tại $M (M \neq C)$, FE cắt AD tại K . Chứng minh B, K, M thẳng hàng.

HƯỚNG DẪN GIẢI CHI TIẾT

THỰC HIỆN: BAN CHUYÊN MÔN LOIGIAIHAY.COM

Câu 1**Phương pháp:**

- Sử dụng công thức nghiệm của phương trình bậc hai một ẩn.
- Đặt $t = x^2$ ($t \geq 0$), đưa phương trình ban đầu về phương trình bậc hai một ẩn. Nhẩm nhanh hệ số và tính được nghiệm của phương trình.
- Sử dụng phương pháp cộng đại số, tìm được nghiệm của hệ phương trình.

Cách giải:

1) Ta có: $\Delta = 3^2 - 4 \cdot (-10) = 49 > 0$ nên phương trình có 2 nghiệm phân biệt

$$\begin{cases} x_1 = \frac{-3 + \sqrt{49}}{2} = 2 \\ x_2 = \frac{-3 - \sqrt{49}}{2} = -5 \end{cases}$$

Vậy tập nghiệm của phương trình là $S = \{2; -5\}$.

2) Đặt $t = x^2$ ($t \geq 0$), phương trình đã cho trở thành $3t^2 + 2t - 5 = 0$.

Ta có $a + b + c = 2 + 3 - 5 = 0$ nên phương trình có 2 nghiệm phân biệt

$$\begin{cases} t_1 = 1 \text{ (tm)} \\ t_2 = \frac{c}{a} = -\frac{5}{3} \text{ (ktm)} \end{cases}$$

Với $t = 1 \Rightarrow x^2 = 1 \Leftrightarrow x = \pm 1$.

Vậy tập nghiệm của phương trình $S = \{-1; 1\}$.

3) Ta có: $\begin{cases} 2x - 3y = 1 \\ x + 2y = 4 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} 2x - 3y = 1 \\ 2x + 4y = 8 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} 7y = 7 \\ x = 4 - 2y \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} y = 1 \\ x = 2 \end{cases}$

Vậy hệ phương trình có nghiệm $(x; y) = (2; 1)$.

Bài 2**Phương pháp:**

- Lập bảng giá trị tương ứng của x và y , tìm được các điểm của đồ thị (P) đi qua, từ đó vẽ được (P) .
- Xét phương trình hoành độ giao điểm của $(P), (d)$ là phương trình bậc hai một ẩn (1)
+ Để (P) cắt (d) có đúng một điểm chung khi và chỉ khi (1) có nghiệm kép $\Delta' = 0$
- Áp dụng hệ thức Vi-ét, tính được $x_1 + x_2; x_1 \cdot x_2$ thay vào biểu thức Q và tính.

Cách giải:

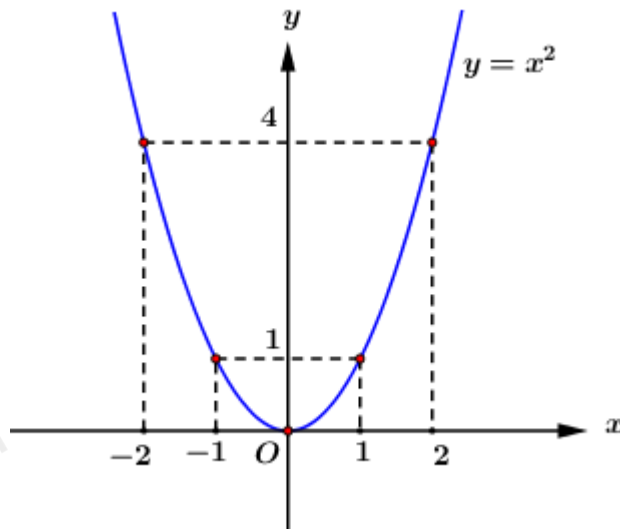
1) Parabol $(P): y = x^2$ có bề lõm hướng lên và nhận Oy làm trục đối xứng.

Ta có bảng giá trị sau:

x	-2	-1	0	1	2
$y = x^2$	4	1	0	1	4

⇒ Parabol (P): $y = x^2$ đi qua các điểm $(-2;4)$, $(-1;1)$, $(0;0)$, $(1;1)$, $(2;4)$.

Đồ thị Parabol (P): $y = x^2$:

2) Xét phương trình hoành độ giao điểm của (P), (d) ta được:

$$x^2 = 2x - 3m \Leftrightarrow x^2 - 2x + 3m = 0 \quad (1)$$

Để (P) cắt (d) có đúng một điểm chung khi và chỉ khi (1) có nghiệm kép

$$\Leftrightarrow \Delta' = 0 \Leftrightarrow 1 - 3m = 0 \Leftrightarrow m = \frac{1}{3}$$

Vậy $m = \frac{1}{3}$ thỏa mãn yêu cầu bài toán.

3) Vì x_1, x_2 là hai nghiệm phân biệt của phương trình đã cho nên áp dụng hệ thức Vi-et với phương trình

$$x^2 + 5x - 4 = 0 \text{ ta có: } \begin{cases} x_1 + x_2 = -5 \\ x_1 x_2 = -4 \end{cases}.$$

$$\text{Ta có: } Q = x_1^2 + x_2^2 + 6x_1 x_2 = (x_1 + x_2)^2 - 2x_1 x_2 + 6x_1 x_2 = (x_1 + x_2)^2 + 4x_1 x_2$$

$$\Rightarrow Q = (-5)^2 + 4(-4) = 9$$

Vậy $Q = 9$.

Câu 3 (1,0 điểm):

Phương pháp:

Xác định mẫu thức chung, quy đồng, thực hiện các phép toán với để rút gọn biểu thức A

Cách giải:

Với $x > 0$, $x \neq 4$ ta có:

$$A = \left(\frac{x-4}{\sqrt{x}-2} + \frac{x-2\sqrt{x}}{\sqrt{x}} \right) : \sqrt{x}$$

$$A = \left(\frac{(\sqrt{x}+2)(\sqrt{x}-2)}{\sqrt{x}-2} + \frac{\sqrt{x}(\sqrt{x}-2)}{\sqrt{x}} \right) : \sqrt{x}$$

$$A = (\sqrt{x} + 2 + \sqrt{x} - 2) \cdot \frac{1}{\sqrt{x}}$$

$$A = 2\sqrt{x} \cdot \frac{1}{\sqrt{x}} = 2$$

Vậy với $x > 0$, $x \neq 4$ thì $A = 2$.

Câu 4 (1,75 điểm):

Phương pháp:

1) + Gọi vận tốc của Mai khi đi học bằng xe đạp là x (km/h) ($x > 0$).

+ Tính được thời gian Mai đi xe đạp và đi xe máy hết quãng đường 3 km

+ Từ giả thiết cùng một thời điểm khởi hành như mọi ngày nhưng Mai đã đến trường sớm hơn 10 phút nên ta có phương trình ẩn x

+ Giải phương trình, đối chiếu điều kiện và kết luận.

2) Khối nón có chiều cao h bán kính đáy là r thì thể tích khối nón được tính theo công thức $V = \frac{1}{3}\pi R^2 h$

Cách giải:

1) Gọi vận tốc của Mai khi đi học bằng xe đạp là x (km/h) ($x > 0$).

Thời gian Mai đi xe đạp hết quãng đường 3km là $\frac{3}{x}$ (h).

Hôm nay, Mẹ chở Mai đến trường bằng xe máy với vận tốc là $x + 24$ (km/h).

Thời gian đi xe máy hết quãng đường 3km là $\frac{3}{x+24}$ (h).

Vì cùng một thời điểm khởi hành như mọi ngày nhưng Mai đã đến trường sớm hơn 10 phút $= \frac{1}{6}h$ nên ta có

phương trình:

$$\frac{3}{x} - \frac{3}{x+24} = \frac{1}{6}$$

$$\Leftrightarrow 18(x+24) - 18x = x(x+24)$$

$$\Leftrightarrow x^2 + 24x - 432 = 0$$

Ta có $\Delta' = 12^2 + 432 = 576 > 0$ nên phương trình có 2 nghiệm phân biệt $\begin{cases} x = -12 + \sqrt{576} = 12 \quad (tm) \\ x = -12 - \sqrt{576} = -36 \quad (ktm) \end{cases}$

Vậy vận tốc của Mai khi đi học bằng xe đạp là $12 km/h$.

2) Hình nón được tạo thành khi quay $\triangle ABC$ một vòng quanh cạnh AC cố định có đường cao $h = AC = 2a$ và bán kính đường tròn đáy $R = AB = a$.

Vậy thể tích khối nón tạo thành là $V = \frac{1}{3} \pi R^2 h = \frac{1}{3} \pi \cdot a^2 \cdot 2a = \frac{2\pi a^3}{3}$.

Câu 5 (3,0 điểm):

Phương pháp:

1) Vận dụng dấu hiệu nhận biết: Tứ giác có hai đỉnh kề cùng nhìn một cạnh dưới các góc bằng 90° là tứ giác nội tiếp.

2) Chứng minh: $\angle IEH = \angle BHD$ và $\angle OEB = \angle OBE \Rightarrow \angle OEI = \angle BHD + \angle DBH$

Mặt khác có: $\angle OEI = 90^\circ$

Vậy IE là tiếp tuyến của đường tròn (O) tại E .

3) Ta sẽ chứng minh $AD \cdot DH = DI \cdot DK$ (1) và $AD \cdot DH = DB \cdot DC$ (2)

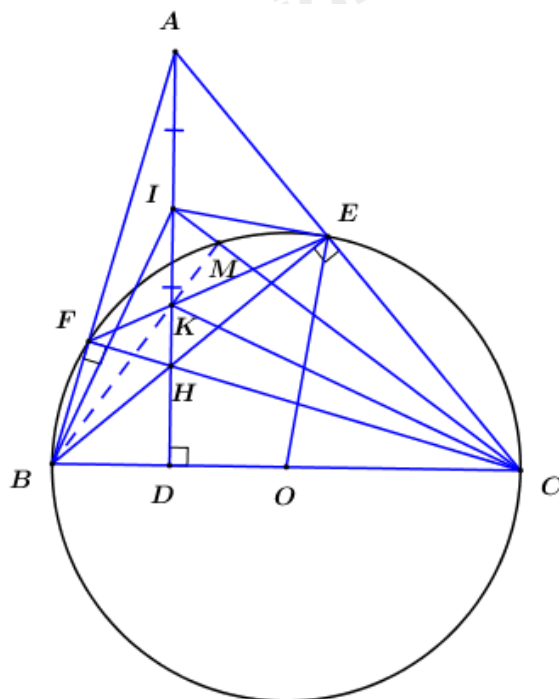
Từ (1) và (2) $\Rightarrow \frac{DI}{DC} = \frac{DB}{DK}$.

Chứng minh được $\triangle BDK \sim \triangle DDC$ (c.g.c) $\Rightarrow \angle DBK = \angle DIC$ (2 góc tương ứng).

$\Rightarrow BK \perp IC; BM \perp IC$

Vậy B, K, M thẳng hàng (đpcm).

Cách giải:

1) Tứ giác $BFEC$ có: $\angle BFC = \angle BEC = 90^\circ$ (gt)

Nên tứ giác $BFEC$ nội tiếp đường tròn đường kính BC (Tứ giác có hai đỉnh kề cùng nhìn một cạnh dưới các góc bằng 90°).

Gọi O là trung điểm của $BC \Rightarrow O$ là tâm đường tròn ngoại tiếp tứ giác $BFEC$.

2) Tam giác AEH vuông tại E có I là trung điểm của cạnh AH nên $IE = \frac{1}{2}AH = IH$ (định lý đường trung tuyến trong tam giác vuông).

Suy ra $\triangle IEH$ cân tại $I \Rightarrow \angle IHE = \angle IEH$ (tính chất tam giác cân)

Mặt khác $\angle BHD = \angle IHE$ (hai góc đối đỉnh) $\Rightarrow \angle IEH = \angle BHD$ (1)

Tam giác OBE có $OB = OE$ suy ra $\triangle OBE$ cân tại O

$\Rightarrow \angle OEB = \angle OBE$ (tính chất tam giác cân) (2)

Cộng vế theo vế của (1) và (2) ta có:

$$\angle IEH + \angle OEB = \angle BHD + \angle OBE$$

$$\Rightarrow \angle OEI = \angle BHD + \angle DBH$$

Mà $\angle BHD + \angle DBH = 90^\circ$ (tam giác BHD vuông tại D) $\Rightarrow \angle OEI = 90^\circ$ hay $EI \perp OE$.

Vậy IE là tiếp tuyến của đường tròn (O) tại E .

3) Xét tứ giác $CDHE$ có $\angle CDH + \angle CEH = 90^\circ + 90^\circ = 180^\circ$ nên $CDHE$ là tứ giác nội tiếp (dnhb).

$\Rightarrow \angle EDH = \angle ECH$ (2 góc nội tiếp cùng chắn cung EH).

Mà $\angle ECH = \angle IEF$ (góc nội tiếp và góc tạo bởi tiếp tuyến và dây cung cùng chắn cung EF).

$\Rightarrow \angle EDH = \angle IEF$.

Xét $\triangle IEK$ và $\triangle IDE$ có:

$\angle DIE$ chung;

$\angle EDH = \angle IEF$ (cmt) $\Rightarrow \angle IEK = \angle IDE$;

$\Rightarrow \triangle IEK \sim \triangle IDE$ (g.g)

$\Rightarrow \frac{IE}{ID} = \frac{IK}{IE} \Rightarrow IE^2 = ID.IK$ (2 cạnh tương ứng). Mà $IE = IA \Rightarrow IA^2 = ID.IK$ (*).

Ta sẽ chứng minh $AD.DH = DI.DK$ (1).

$$\Leftrightarrow (DI + IA).(DI - IH) = DI.DK$$

$$\Leftrightarrow (DI + IA).(DI - IA) = DI.DK \text{ (do } IH = IA)$$

$$\Leftrightarrow DI^2 - IA^2 = DI.(DI - IK)$$

$$\Leftrightarrow IA^2 = DI.IK \text{ (dung theo (*))}$$

Lại có $\triangle ADC \sim \triangle BDH$ (g.g) $\Rightarrow \frac{AD}{BD} = \frac{DC}{DH} \Rightarrow AD.DH = DB.DC$ (2)

Từ (1) và (2) $\Rightarrow DI.DK = DB.DC \Rightarrow \frac{DI}{DC} = \frac{DB}{DK}$.

Xét $\triangle BDK$ và $\triangle IDC$ có: $\angle DBI = \angle IDC = 90^\circ$; $\frac{DI}{DC} = \frac{DB}{DK}$ (cmt).

$\Rightarrow \triangle BDK \sim \triangle IDC$ (c.g.c) $\Rightarrow \angle DBK = \angle DIC$ (2 góc tương ứng).

Mà $\angle DIC + \angle DCI = 90^\circ \Rightarrow \angle DBK + \angle DCI = 90^\circ \Rightarrow BK \perp IC$.

Mà $\angle BMC = 90^\circ$ (góc nội tiếp chắn nửa đường tròn đường kính BC) $\Rightarrow BM \perp IC$.

Vậy B, K, M thẳng hàng (đpcm).